

Et stærkt civilsamfund både under og efter COVID-19

Hele Danmark står over for store udfordringer i en tid med COVID-19. Det er en vanskelig tid for de fleste danskere. Men særligt for dem, der har allermest behov for fællesskabet. Socialt udsatte har endnu mere brug for hjælp nu end i normale tider. Børn i familier, som måske ellers ikke er sårbare, bliver sårbare. Ensomheden og utrygheden sniger sig ind på mennesker med handicap og/eller psykiske lidelser. Og hjemløse er mere udsatte, end de plejer, fordi de ikke som os andre kan isolere sig hjemme.

De frivillige sociale organisationer løfter vigtige velfærdsopgaver for de mest udsatte i vores samfund. Vi har brug for den frivillige indsats mere end måske nogensinde før. De frivillige sociale organisationer finder veje til at nå vores mest sårbare borgere også i en tid, hvor vi skal holde sammen ved at holde afstand til hinanden.

Regeringen og *V, DF, RV, SF, EL, K, LA og ALT* har som det første haft fokus på at sætte ind, hvor behovet er størst, og hvor udfordringerne er sværest. Der, hvor der akut har været brug for hjælp.

Derfor har regeringen sammen med FL20-partierne fundet midler til at støtte ni konkrete foreningers arbejde med sårbare børn og deres familier, så deres hverdag fortsat hænger sammen. Der er afsat penge til at oprette nødpladser på flere kvindekrisecentre.

Regeringen og alle Folketingets partier har endvidere afsat midler til en nødpulje, hvor foreninger kan få støtte til at håndtere aflyste arrangementer. Og ekstra midler til en række hjemløseorganisationer, der kan sikre at, der er flere hjemløse, der kan få en varm seng og et måltid mad. Disse initiativer er igangsat med bred opbakning fra samtlige af Folketingets partier. Ligesom der er etableret en kompensationsordning, som yder kompensation til udgifter til landsindsamlinger, som skulle have været afviklet i marts 2020, og som aflyses eller ændres væsentligt som følge af COVID-19. Dette bakkes op af regeringen og *V, DF, RV, SF, EL, K, LA og ALT*.

Partierne er enige om vigtigheden af, at de frivillige organisationers sociale arbejde kan fortsætte både under og efter COVID-19.

De frivillige sociale organisationer har en sammensat økonomi, der ofte består af en blanding af offentlige tilskud og takster, kommercielle aktiviteter som genbrugsbutikker og caféer, fondsstøtte, private donationer og medlemsskaber mm. Organisationerne mærker derfor også de økonomiske konsekvenser af nedlukningen af Danmark, samtidig med at de netop nu yder vigtige sociale indsatser.

Partierne er derfor enige om en hjælpepakke til de frivillige organisationer på socialområdet. Hjælpepakken indeholder 8 tiltag, der skal holde hånden under de frivillige sociale organisationer.

Alle frivillige sociale organisationer omfattes af den statslige lønkompensationsordning

Fordi de løfter vigtige velfærdsopgaver for socialt udsatte, modtager mange af de frivillige organisationer mere end halvdelen af deres indtægter fra det offentlige. De er derfor ikke omfattet af den generelle statslige kompensationsordning for faste omkostninger og lønkompensationsordningen for virksomheder og foreninger.

Partierne er enige om at udvide ordningerne for kompensation for faste omkostninger og lønkompensation, så de fremadrettet omfatter alle frivillige organisationer på socialområdet *uanset* niveauet for offentlig støtte. Det betyder, at alle frivillige organisationer, som står over for at varsle

afskedigelser for mindst 30 pct. af deres medarbejdere eller mere end 50 ansatte som følge af coronavirus i Danmark, kan modtage lønkompensation.

Alle frivillige sociale organisationer omfattes af den statslige kompensationsordning for faste omkostninger

Partierne er også enige om at udvide kompensationsordningen for faste omkostninger. Med udvidelsen kan alle frivillige foreninger på socialområdet *uanset* niveau for offentlig støtte modtage kompensation for faste omkostninger, hvis foreningens omsætning falder mindst 40 pct.

Omsætningsfald og kompensation beregnes på en forenings *samlede* indtægt for foreninger med mindre end 50 pct. offentlig støtte. For foreninger med mindst 50 pct. offentlig støtte beregnes omsætningsfald og kompensation på den markeds-mæssige del af foreningens økonomi.

Regeringen vil søge Folketingets opbakning til at udvide de midlertidige statslige kompensationsordninger for løn og faste omkostninger.

Kommunerne kan fortsat betale for socialøkonomiske virksomheder, der driver tilbud efter servicelovens §§ 103 og 104

Parterne noterer sig, at socialøkonomiske virksomheder, som kommer i økonomiske problemer pga. COVID-19, har mulighed for at søge kompensation fra EM's kompensationsordninger for løn og faste omkostninger.

Parterne er enige om at præcisere over for kommunerne, at hvis en kommune ønsker at blive ved med at betale til et tilbud, fordi den vil sikre tilbuddets overlevelse på sigt af hensyn til fx kommunens forsyningsforpligtelse efter serviceloven, giver de gældende regler mulighed for det.

Organisationer kan beholde statslige tilskud selvom aktivitetskravet ikke er opfyldt

Som en yderligere økonomisk håndsrækning til de frivillige organisationer er partierne enige om, at frivillige organisationer ikke skal tilbagebetale de tilskud, som er anvendt, selvom projektet ikke kan gennemføres som følge af coronavirus. Samtidig gælder det generelt, at ansøgninger om forlængelse af en projektperiode mhp. senere at opfylde et aktivitetsmål el., som følger af den aktuelle COVID-19-situation, vil blive betragtet som legitime af Socialstyrelsen.

Partierne opfordrer fonde og kommuner m.fl., som yder samme former for tilskud, til at gøre det samme.

Ny rådgivningsfunktion for matchning mellem fonde og civilsamfundsorganisationer, foreninger m.fl.

Partierne noterer sig med glæde, at mange private fonde udviser stort samfundssind i denne vanskelige tid og yder en markant støtte til de frivillige organisationer. Det er positivt og kendetegnende for Danmark, at det offentlige og det private supplerer hinanden.

For at understøtte samarbejdet mellem frivillige foreninger og de private fonde, er partierne enige om at etablere en ny telefonisk rådgivningsfunktion i Social- og Indenrigsministeriet, som kan matche fonde med civilsamfundsorganisationer, foreninger mv. under corona-krisen. Rådgivningsfunktionen kan endvidere anvendes til at vejlede og sparre med fonde og organisationer mv. om, hvor der behov, og hvilke gode indsatser der kan iværksættes over for socialt udsatte. Partierne ønsker at følge erfaringerne med hotlinen og på baggrund heraf vurdere, om den skal videreføres i tiden efter krisen.

Mulighed for at hæve takster ved COVID-19-relaterede merudgifter

Partierne er enige om at præcisere over for de sociale tilbud, at der inden for gældende regler er mulighed for at øge taksterne for sociale tilbud efter serviceloven som følge af COVID-19 relaterede ekstraudgifter. Hvis tilbuddene ikke kan afholde deres COVID-relaterede ekstraudgifter inden for deres almindelige driftsbudget, kan de således hæve deres takster, også selv om det er midt i året, så de får dækket deres merudgifter af kommunerne.

Udvidelse af periode for støtte til at håndtere aflyste arrangementer

Der er tidligere afsat en nødpulje, hvor foreninger med udgifter til aflysning af arrangementer som følge af tiltag vedrørende coronavirus kan modtage kompensation. Nødpuljen udmøntes efter et først-til-mølle princip. Der er enighed om at forlænge perioden, som der kan søges støtte for, til pengene er brugt.

Et stærkt civilsamfund for socialt udsatte – også efter COVID-19

Der skal fortsat være et stærkt og sundt civilsamfund på den anden side af COVID-19. Partierne er enige om behovet for at holde hånden under de frivillige sociale organisationer, så de vigtige velfærdstilbud for socialt udsatte, organisationerne løfter, også er der på den anden side af corona-krisen.

Hertil kommer, at regeringen og KL om har indgået en aftale om, at udgifter som følge af COVID-19 ikke må fortrænge andre serviceudgifter til velfærd. Som led i aftalen har regeringen forpligtet sig til at sikre, at der tages de fornødne skridt og er de nødvendige ressourcer til at finansiere indsatser i 2020 i forhold til COVID-19.

Endnu er de statslige kompensationsordninger samt nødpuljer og hjælpepakker på det sociale område ikke fuldt implementerede, og der er ikke endelig klarhed over de frivillige organisationers økonomiske situation på den anden side af COVID-19. Hvis der efterfølgende viser sig at være organisationer, som er i klemme på en måde, så det får konsekvenser for de socialt udsatte, er partierne parate til finde nye løsninger.

Derfor afsættes 50 mio. kr. i 2020 til en kompensationspulje, som skal bidrage til at holde hånden under de frivillige sociale civilsamfundsorganisationer. Midlerne skal anvendes til at yde målrettet økonomisk støtte til civilsamfundsorganisationer, som varetager sociale tilbud målrettet bl.a. sårbare børn, udsatte voksne og mennesker med handicap. Der vil være et særligt hensyn til socialøkonomiske virksomheder og organisationer med genbrugsbutikker, som måtte falde igennem de generelle ordninger. Det vil være en forudsætning, at der alene ydes støtte til udgifter, som ikke dækkes af andre kompensationsordninger mv., og at der er tale om et konkret behov som følge af COVID-19.

Regeringen vil drøfte udmøntning af puljen med aftalepartierne (*V, DF, RV, SF, EL, K, LA og ALT*), når der foreligger et bedre overblik over, hvordan organisationernes økonomi konkret påvirkes af COVID-19, de statslige hjælpepakker samt øvrige tilskud fra stat, kommuner og fonde mv.